

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefoa: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGARI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 22.— pengő,
egyes szám ára: 4 oldalas 80 fillér,
6 oldalas 1.20, 8 oldalas 1.60 pengő.

Világosságot Teleki Pál halálának okára!

A száguldó események sodrában a magyar közvélemény, de még a sajtó is elfeledkezett egy szomorú dátumra való emlékezésről. E hónap elején volt négy éve, hogy titokzatos körülmények között, tragikus hirtelenséggel meghalt gróf Teleki Pál, Magyarország miniszterelnöke.

Mégis egy sajtóorgánium, a „Nemzedékek” című, Egerben megjelenő népi demokratikus folyóirat számotartotta a tragédiát és drámai hangú cikkben emlékezett meg a szomorú dátumról. Ebből a világos látású megemlékezésből idézzük a következő sorokat:

„Ma már nyilvánvaló, hogy ő volt az újabb idők magyar politikai közéletének az egyike, aki a táj földrajzán és történelmének oklva a délszláv-magyar összefogást, egy sajátosan eredeti dualizmus és belpolitikai hirtetve meg tudta volna akadályozni, hogy az ország fegyvert fogjon hatalmas szomszédja, a Szovjet-unió ellen. Történelmi tragédiánk, hogy éppen azokban a pillanatokban ragadta ki a Sors kezéből az önálló kezdeményezést és eslekvőképessé férfiak akaratát, amikor arra a legnagyobb szükségünk lett volna.

És ma, amikor gondolatban megállunk a csendes sír fölött, tanárunk, barátunk és példaképünk sírjánál, nem szabad elfelejtenünk, hogy Teleki Pál gróf 1941-ben meghozta a legvégső áldozatot. Budán az ősi várdombon, a magyar fájdalmas Olajfákhegyén” átélte a magyar magány, elhagyottság, kilátástalanság ve-rejtelmes éjszakáját. Ebben az évben már látta a Don mellett hába elvert és megfagyott magyar emberek iverges szemét, hallotta asszonyok könyörgő sírását, de látta a dunántúli germán szigetek pusztító munkáját is. Nem tudtuk és ma sem tudjuk teljes bizonyossággal, hogy egy germán kezében elcsúszott pisztoly oltotta-e ki életét, de azt bizonyosan tudjuk, hogy Teleki Pál a délkelet-európai német politika pusztította el.”

Az idézet utolsó megrázó mondata olyan sejtést vetít elénk, mely önkéntelenül keletkezett a tragédia idején a magyar hazafiak lelkében. Terjedt a szóbeszéd az egész országban, borongó lélekkel beszéltek róla négyszemközt nagy titokban a hazafiak.

Azóta megtörtént az ország felszabadulása attól a súlyos bélyegtől, mely itt gúszbakötött minden szabad vizsgálódást, véleménynyilvánítást, a gondolatot építő, mint ahogy megakadályozta a tények való megismerését. Mindent nyíltan megtudhat most már a letűnt rendszer muhasztalásairól, vétkeiről, bűneiről a magyar közvélemény. A Teleki-tragédia azonban még tisztázatlan, még mindig a titokzatoság leple borítja: miért kellett meghalnia Teleki Pálnak.

A magyar történetírás szempontjából, de főleg a megismerés fontosságának érdekében nagy jelentőségű: Teleki Pál halálának oka és körülményeinek teljes feltárása. Hulljon le a lepel erről a

Egyesültek a szovjet és szövetséges csapatok Sztálin, Truman és Churchill jelentette be a történelmi csatlakozást - Nagy nemzeti felkelés Olaszországban Mussolinit elfogták

Történelmi esemény játszódott le az elmúlt nap. Német földön találkozott a szovjet haderő a szövetséges csapatokkal.

Eisenhower tábornok jelentette, hogy csapatai szilárd kapcsolatot teremtettek a szovjet haderővel. A találkozás e hó 26-án délután 4 órakor történt meg az Elba menti Terkaunál amerikai csapatok parancsnoka és orosz gárdaegységek tisztejei között, akik kizsabadított hadifoglyok sorsáról folytatták első megbeszélésüket. Megelőző napon, április 25-én már találkoztak szovjet gárda-

redék előőrsei amerikai katonákkal. A találkozás a legszívélyesebben folyt le.

A nevezetes eseményt a Szovjet Unió, Nagybritannia és az amerikai Egyesült Államok államfői külön rádiónyilatkozatban közölték a világ népével. Ugy Sztálin, mint Churchill és Truman elnök a szövetségesek szilárd egységét, a letiport nemzetek teljes felszabadítását, a közös ellenség megsemmisítésére irányuló szándékot hangoztatták lelkes szavakban.

lalták Brno (Brünn) csehszlovákiai várost, fontos közlekedési és vasúti csomópontot, a német vé-

delem szilárdan megerősített támaszpontját, azonkívül bírtokbavettek még 30nál több helységet.

A szövetségesek előnyomulása
A 3. amerikai hadsereg állt a Ausztria nyugati határán. A határátlépés a német-cseh-osztrák határ találkozásán történt. Az osztrák lakosság virággal üdvözölte a szövetséges csapatokat.
München a 3. és 5. hadsereg bekerítéssel fenyegeti. Patton hadseregének és a szovjet hadseregnek találkozási küszöbön áll.
Kiel után a legnagyobb kikötője Németországnak Stettin, mely tegnap a szovjet csapatok kezére került. Bréma, a Weser partján fekvő nagy kikötő tegnap szintén szövetséges kézre került. Brémát az angol csapatok foglalták el. Magát a várost teljesen megtisztították a németektől, mostmár csak a dokknegyed van hátra, ahol helyenként még védekeznek a németek.
Brémából egy haditudósító ezt jelentette: Bréma városának közepén vagyunk — ha ugyan ezt a romhalom tömeget egyáltalában városnak lehet nevezni. A szétrombolt házak területe egyenesen szűdít.

delem szilárdan megerősített támaszpontját, azonkívül bírtokbavettek még 30nál több helységet.

Mussolini elfogatása
Tegnap este a milánói szabad rádió jelentette, hogy Mussolinin, a fasizmus leültetett „vezérét” a svájci határon, Comónál elfog-

Tankcsata a Wilhelm-strassen

A berlini csata most már a város szívében dúl. Rádiójelentések szerint a Wilhelmstrasse palotájában utcaban van tudvalevően az államelnöki és kancellári palota, a külügyminisztérium és az államkincstár, szóval az a birodalmi főváros kormányzati negyedek központja. Berlin városnegyedei sorra a Vörös Hadsereg kezére kerülnek. Az egyik németországi rádióállomás jelentése szerint Berlin egyik külvárosában, ahová az orosz csapatok betörték, náciellenes berlini polgárok tüzeltek az ellenálló német katonákra.

A Times tudósítója jelenti Berlinből: A Berlin felé vezető utakon özönlik a hadfelszerelés a birodalmi főváros szíve felé, autók, tankok, ágyúk, vízi és szárazföldi járművek robnak a széles autópályák. A járműveken és a házak falán mindenütt rajta van a felirat: „Berlin akarjuk!” A Grünwaldeba behatolt szovjet csapatok már a felszabadult külföldi kényszermunkások irányítják. A berlini helyzet-kép sötétebb és szörnyűbb, mint amit egykor a szebastopolli és sztalingrádi harcokból jelentettek.

Szovjet hadijelentés

Moszkva, április 27. (MTI). Szovjet Tudósító Iroda apr. 26-i hadműveleti jelentése: Apr. 26-án Pilaütől délnyugatra 3. bjeloruszjai arevonulunk csapatai átkeltek a Bischoffshaff csatornán és a Frische Neuhung földnyelven folytatták támadásaikat. 2. bjeloruszjai arevonulunk csapatai Stettintől délre átkeltek az Oderán és áttörték az Odera nyugati partján létesített erős német védelmet és 30 km-t előrenyomultak. Az arevonul csapatai elfoglalták Pomeránia fővárosát, Stettint, e nagy tengeri kikötővárost. Az arevonul csapatai azonkívül bírtokbavették a körzet számos helységét.

1. bjeloruszjai arevonulunk csapatai Berlinben folytatták harcukat a makedon védekező ellenséggel szemben és elfoglalták Cartonstadt és Wilhelmstadt városrészeket, valamint bírtokbavették a város keleti részén fekvő Gorlitzer Bahnhofot. Berlinből északkeletre csapataink elfog-

tragédiáról, mely nemcsak egy embernek életére tett pontot, hanem az egész nemzetet a szakadékszélre sodorta. Most már gatlás nélkül megtudhatunk mindent, hogy mi történt azokban a végzetes napokban a német külpolitika boszorkánykonyháján. Most már teljes világosságot lehet deríteni az 1941 április elején történtekre, amiknek nyomán eldőrdült egy revolver a miniszter-

elnökség palotájában, amelynek golyója kioltott egy tiszta életet. Ez az élet magyar volt és igaz, mert bár nem találta meg a magyarság számára az egyedül járható utat, de azt tudta: messze nem szabad mennünk.

foglaltak több helységet.
Az Odera menti Frankfurttól nyugatra és délnyugatra bírtokbavették Reumühl, Mühlrose városokat és számos más községet.

Az 1. ukrán arevonul csapatai folytatták utcai harcukat Berlin délnyugati részében és elfoglaltak számos háztömböt.
Az Elba nyugati partján az arevonul csapatai elfoglalták Torgau várost, Bautzen körzetében csapataink visszaverték az ellenség nagy páncélos és gyalogos erővel indított támadásait.

Breslauban csapataink utcai harcokat folytattak és a város nyugati részén elfoglaltak 25 háztömböt, több gyárnegyedet és az arzenál nagyrészét. Itt zsákmányoltunk 110 ágyút.
2. ukrán arevonulunk csapatai támadásukat folytatták, apr. 26-án mesteri manőverekkel átkarolták a németeket és támadásuk eredményeként elfog-

ták. Vele együtt került fogságba két másik fasista vezető. Pavolini és Farinacci.

Északolaszország felszabadítása
London, apr. 27. (MTI). A szövetséges hadseregek gyors iramban tisztítják meg az északolaszországi városokat, ahonnan nagy nemzeti felkelés híre érkezik. Milánóban, Turinban, Génuában és Comóban a felkelők átvevették a hatalmat és elfoglalták a rádióállomásokat. Liguria, Piemont és Lombardia legtöbb városa és falva felszabadult. A németek mindenfelé megadják magukat. Az északolaszországi felszabadítási bizottság a milánói rádió közölte, hogy mindenütt átveszi a közigazgatást és megadásra szólította fel a fasisztákat. A patriota vezérkar bejelentette, hogy minden valószínűség szerint fegyverletételi javaslat érkezik be a németek részéről.
Reginhold tábornok parancsnoksága alatt álló német csapatok megadták magukat. A fegyverszünet — amellyel a németek benyújtottak — egész Liguriára érvényes.
Egy milánói jelentés ezt mondja: Nemzeti újjászületésünk dicsőteljes napjait éljük. A szövetséges hadvezetőség tegnap este közölte, hogy az 5. hadsereg elfoglalta Varcnát, a Brenneri vasút-

KÜLPOLITIKAI HIREK

Pétain tárgyalásának időpontját későbbre tűzték ki, hogy bővebb tárgyi bizonyítékokat szerezzenek be. Petain a róla közölt hírekkel ellentétben még Svájcban tartózkodik, azonban amint francia területre lép, rögtön átadják a legfőbb ítélőszéknek.
Pétain tábornagy tegnap este Franciaországba érkezett, ahol később törvényszék elé állítják.
A német rádió jelentette, hogy Göring lemondott a Luftwaffe főparancsnokságáról. Arról nincsen hír, hogy vajjon Göring lemondott-e többi állásáról is és arról sincsen jelentés, hogy Göring jelenleg hol tartózkodik. Göringnek — mondotta a rádió — szívbaja van. A Luftwaffe új parancsnoka von Greim lovag, akiről tábornoki rangból tábornaggá léptették elő

Vásáry István a miniszterelnök helyettese a Nemzeti Főtanácsban

A legutóbbi minisztertanács határozata: Bajcsy Zsilinszky a nemzet halottja. — Megszigorították az ügyvédek és közjegyzők igazolását

Budapestről jelelik: Április 29-én délután minisztertanács volt Vásáry István pénzügyminiszter elnöke alatt. Belögh államtitkár bejelentette, hogy a Független Kiszgadó Párt elnöksége a miniszterelnök-höz beadvánnyal fordult és arra kérte a kormányt, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endrét a nemzet halottjának nyilvánítsa. A miniszterelnök a kérelmet magáévé vette, melyhez a minisztertanács is hozzájárult azzal, hogy Bajcsy Zsilinszky Endre a nemzet halottja és méltó eltemetéséről a kormány gondoskodik. Bejelentette az államtitkár, hogy a miniszterelnök helyetteseként a Nemzeti Főtanácsba sorolás útján Vásáry István pénzügyminiszter nyert kiküldetést. Vásáry bejelentést tett a földtulajdonosok dohánytermeléséről. Valentiny Ágoston igazságügyi miniszter előterjesztést tett az ügyvédek és közjegyzők igazolásáról, melyet a minisztertanács mint szigorító rendelkezést elfogadott. Ugyanígy elfogadta

a minisztertanács az igazságügyi miniszter bejelentését, fizetési eszközöknek kivételével elkövetelt visszállásoknak az elkövetési helyen való itélletese tárgyában. Tudomásul vette a minisztertanács, hogy Teleki Géza kultuszminiszter a Magyar Tudományos Akadémia ideiglenes elnökét bízta meg az Akadémia ügyeinek intézésével, míg az épület átalakítására a vallás- és közoktatásügyi miniszter az igazságügyi miniszterrel egyetértően tesz javaslatot. A kultuszminiszter javaslatára a minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy bizonyos körű közpiskola, vagy középfokú iskola nyilvános tanulója politikai párt tagja nem lehet. Faragó Gábor közellátásügyi miniszter javaslatot tett a hatósági élelmiszerellátásra. A minisztertanács hozzájárult Faragó Gábor előterjesztése alapján ahhoz, hogy dr. Mátffy Géza (Kiszgadópart) a közellátásügyi minisztérium adminisztratív államtitkárává kinevezessék.

Végh Dezső h. polgármester munkamozgósítását rendelt el vasárnapra a szemét eltakarítására

Az a súlyos veszély, mely Debrecen népét a sok szemét miatt a meleg idők beálltával fenyegeti, arra indította Végh Dezső h. polgármestert, hogy az egyetlen radikális megoldást válassza az egész város területén a szemét eltüntetésére. Végh Dezső a munkáspártokkal és a szakszervezetekkel történt megállapodás alapján a bürokráciás eljárást kikapcsolva és megelőzve elrendelte, hogy a közegészségügyi törvény rendelkezésének megfelelően a város területén lakó minden 16—60 éves férfit és minden 18—50 éves nőt április hó 29-én, vasárnap a szemét eltakarítási munkálatokra igénybe vegyenek, illetőleg a polgármester a törvényben biztosított joga alapján a lakosságnak ezt a két réteget erre a munkára kötelezte. Ezt a rendelkezést teljesíteni kell mindenkinek, tekintet nélkül arra, hogy ebben a hónapban a közmunka kötelezettségének az illető akár pénzzel való megváltás, akár pedig tényleges közmunkatöltés útján eleget tett-e vagy sem. A polgármester utasította a hatóságokat, hogy a rendőrség közbejöttével gondoskodjék a rendelt végrehajtásáról. Egyben kérte a rendőrkapitányságot, hogy ezen a napon az őrszemélyzet minden nélkülözhető tagját az ellenőrzésre bocsássa rendelkezésére. Utasította a Köztisztasági Hivatalt, hogy a munka végzésére a tervet azonnal készítsse el. Mindazokat, akik a vasárnapi személtakarítási közmunkából magukat elfogadják és kellően igazolható ok nélkül kivonják, név és lakcím feltüntetése mellett kimutatásba foglalják és kivétel nélkül mindenkit 10 napi pénzzel meg nem váltható közmunkával sújtják. Minden vájozsinüség szerint a 10 napi közmunka letöltése után a közmunka alól magukat kivonókat internálják és attól fogva állandóan ilyen közmunkára vannak kötelezve.

zete a gyengébb táplálkozás következtében a fertőzéssel szemben ellenállás tekintetében lényegesen esőkben, elkerülje a pusztító járványos betegségeket. **HIRDETMEY.** Felhívom a város lakosságát, hogy minden 16—60 éves korú férfi és minden 18—50 éves korú nő f. hó 29-én, vasárnap reggel 7 órától este 6 óráig a város területén szeméttakarítást végezzék. Akinek a házában szemét nem volna, vagy a saját lakásához tartozó területről a nap letelte előtt befejeznék a takarítási munkát, úgy a legközelebb eső helyen található szemét eltakarításánál tartozik dolgozni. A szeméttakarítási munkálatot rendőri és polgári hatóság közlegelő fogom ellenőriztetni. **VÉGH DEZSŐ** h. polgármester. **Három évi fegyház az orosz katonaruhában elkövetett rablásokért** A debreceni törvényszéken Papolezy Gyula elnöke alatt működő büntetőtanács pénteken tárgyalta Veress Sándor és Kiss Gábor legények rablási bűnügyét. Kiss Gábor és Veress Sándor ez év februárjában orosz katonák maszkírózták magukat, katonaköpenyt, kuzmát vettek fel és géppisztolyt, kézgranátát fejeztek fel magukra. Majd nagy hajdúhadak tanyára állították be és orosz szavakat keverve, tört magvasággal erőszakkal elvették eszimat, bekeset, ruhát és élelmiszert. Bokor József és Kiss Károly, Dombi József, Szajra Imre tanújára mentek be és raboltak minden helyről. A bíróság előtt azzal védekeztek, hogy több liter palinkát ittak meg és ittasak voltak. A tanúk azonban azt bizonyították, hogy nem voltak ittasak egyik sem és nagy szeszű képességgel alakították szerepüket. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása és perbeszéd után három évi fegyházra ítélte a vádlottakat négyrendbeli rablás bűntetté miatt. A bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy az orosz katonaruhában elkövetett rablás alkalmas arra, hogy az orosz-magyar viszonyt megrontsa. — Az ügyész súlyosbításért, a védő és vádlottak enyhítésért fellebbeztek.

Cukrot adok

szemeskavéért, zsirért, vajért, mézért, mákért, dióért, kővérlibáért, kacsáért. HATVAN-UTCA 42. IV. AJTÓ BALRA.

Herpay alispán rendeletet adott ki a deportáltak megsegítése ügyében

A deportáltak hazatéréseivel kapcsolatos kérdések erosen foglalkoztatják a hatóságokat. Dr. Herpay Gábor alispán a vármegye területén a polgármestereknek, főszolgabíróknak, községi elöljáróságoknak rendeletet adott ki, melyben rámutat, hogy a letűnt Szilasi uralom ezerszára ildozte és hurcoltatta ki a demokratikus érzelmi magyar lakosokat, köztük aránytalanul nagy számban a zsidókat. Ezek most kezdenek hazatérni a érdekükben nagyobb arányú mozgalom indult ki Debrecenből. Mivel ebben a kérdésben Hajdú vármegye is a legközelebb áll van érdekelve, a viszálytörő deportáltak ügyének kezelésére néve az alábbi utasításokat adja. A közegészségügyi hatóságoknak lesz előrendülő kötelességük a területükre visszakerülő ügyes-bajos dolgaiknak intézése a Nemzeti Bizottságokkal karöltve. Evesből kovessenek el mindent, hogy ezeknek a szerencsétlen visszatérő magyar polgároknak sorsa kelő megvilágításba helyezésük mindenki előtt. A hatóságok kötelessége már előre gondoskodni megfelelő lakásokról, berendezésekről, akár a viszálytörőnek régi lakásukba visszahelyezésével.

akár kaszinók, korok, olvasók, elhagyott lakások igénybevételevel szükség lakások teremtesével. Továbbá anyagi igények, takarék hatósági és társadalmi uton leendő biztosításról. Nyilvántartásba kell venni azoknak a helyiségeknek, ipari telepeknek számát, melyek a viszálytörőnek elhivatásuk felvételére és folytatására nekik jogosan visszaadhatók. Külön hatósági gondoskodás tárgyát képezi a visszakerülőknél élelmiszerekkel, tüzelőanyaggal ellátása. Ruházati anyaggal, pénzsegéllyel, gyógykezeléssel is támogatni kell a hazatérőket s akik munkakezre, azoknak munkához juttatása szintén hatósági támogatást igényel. Az így munkában elfoglalt zsidók gyermekei részére napközi otthonokat kell szervezni. A hazatérőket nyilvántartásba kell venni a a rájuk való gondoskodás szempontjából mindaddig nyilvántartandók, amíg azok gazdasági és megélhetési helyzete kívánja. Minden egyes visszatérőt, mielőtt lakásokban vagy családjuknál elhelyeznek fertőtleníteni kell s e célból már előre gondoskodni kell a helyileg biztosítható fertőtlenítők felállításáról a helyi orvos utasítása szerint.

A Bölcsészeti Kar sürgeti az igazolások lefolytatását

A Debreceni Tudományegyetem Bölcsészeti Kara folyó hó 26-án tartott ülésén foglalkozván a közoktatás a támadásokkal, amelyek az egyemi igazolások elhagyódása miatt méltánytalanul érték, a következőket állapítja meg: 1. A Kar dékánja és tanárai a maguk részéről minden elkövettek és minden erejüket latba vetették, hogy az igazolások az eredményes egyetemi munka érdekében mielőbb meg törtéjenek. 2. A Kar sajnálatlall állapítja meg, hogy az egyetemnek magának nem volt módjában az igazolásokat elvégezni, holott ezeket a tényállást alaposan ismer-

te, minden külső szervnél gyorsabban elvégezhetné volna. 3. Minthogy az eredményes tudományos munkának elengedhetetlen feltétele az igazolások megtörténte, a Kar munkája érdekében nyomatékosan kívánja az igazolások mielőbbi meg törtéését. Úgy érzi, hogy ezt a tanári munkai méltósága is megköveteli. 4. Minthogy az igazolások ügye most már az egyetemen kivülről szervek kezében van, felhívja az egyetemi ifjúságot, hogy nyilatkozatát megnyugvással tudomásul véve, haladéktalanul térjen vissza a munkához. A Bölcsészettudományi Kar dékánja.

Életveszélyesen súlyos a halálraírt Szilády Gyula sérülése

Mint ismeretes, a népbírósi tárgyaláson a népharag elemeltáris erővel tört ki a többrendbeli háborús és népellenes bűncselekménnyel vádolt Szilády Gyula esendőrezedes ellen és a halálraírt egy része székekkel, botokkal ültetve a vándort, azoktól megtaposta. A népbírósi köteletlall halálra

ítélte Szilády Gyulát. A tárgyalás után a fogházorvos megvizsgálta Szilády Gyulát. Az orvosi megállapítás szerint Szilády koponyaváredést szenvedett és belső sérülést is. Állapotát az orvosi vélemény életveszélyesen súlyosnak állapította meg.

105.306 Debrecen lakosainak száma

Debrecen lakosainak száma rohamosan növekszik. Az utolsó hónap alatt ismét több, mint ötszerezettel emelkedett a lélekszám és április 27-én a város lakosainak száma 105.306 volt. Ha figyelembe vesszük, hogy tömege-

sen térnek haza a dunántúli városokból, deportálásból a debreceniek, bizonyosra vehető, hogy néhány hónapon belül Debrecen elérí a legutóbbi népszámlálás kor megállapított, 120.000-en felüli lélekszámot.

Tíz internálás

A debreceni rendőrség politikai osztálya internálta Piros Béla lakatos, mestert népellenes, valamint jobboldali és németbarát magatartásáért, K. Szabó Zsófia debreceni mosónőt, mert feljelentésével baloldali emberek meghurcolását, megkínzását segítette elő, németek segítségével deportáltak vagyontulajdonosította és jobboldali, németbarát volt. Csomos István tisztviselő asztalossegédet, mert mint nemzetfor, "partizánvadászatra" jelentkezett, jobboldali viselkedést tanusított. Tanár Albert 65 éves MAV géplakatos, mint nyilaspárt tagot és szervezőt, aki a MAV műhelytelepen dr. Génessy bizalmas volt és munkásellenes tevékenységet fejtett ki. Zelizi Antal hajdúszőrményi lakost, mert önként jelentkezett német SS-katonának, jobboldali mozgalmakban vett részt, budapesti börtönből megszökött s Debrecenben fogták el. O. Kiss Sándor téglási lakos esendőrezedes, németbarát és nyilaspárti tag, Bányaí Andrásné, Tóth Andrásné, Szarka Imréné Lajdúvámsóni nyilaspárttagokat és Benzec György nyug. esendőr, piaci biztost, aki a rábizott foglyokkal kegyet-

A haláltábor menekültjeivel érkezett be a debreceni vonat

lenkedett, mint piaci biztost pedig a múlt évben csak azokat a zsidókat hagyta vásárolni, akik rendszeres ösz. szegyet fizettek. A debreceni pályaudvarra a múlt nap befutó vonat Lengyelországon keresztül az auszwtzi haláltáborok 140 menekültjével hozta. Görögök, románok, franciák voltak a német pokolból szabadultak között, akiket az állomásan fogadószolgálatot teljesítő debreceni Zsidó Szöveteg megvendégl, éppúgy, mint a megérkezett 70 főnyi olasz hadi foglyot. A vonat utasai borzalmas szenvedésekről beszélték és újabb titkait tárták fel a náci inkvizíciónak. A békorknyéki deportáltak közül mintegy 80-an jöttek meg újban. Az érkezettek között volt Markovits Ignác, Sajó László, Sajó Vera, Horovitz Ernő kereskedő, Ungár Henrik és mások. Valószínűleg szombaton érkezik be a

FIGYELEM!

Öszeres üzletemet megnyitottam. Mindenféle használt ruhát, cipőt, ágyneműt, matracot, bútor, edényt, mindent veszek és eladok. Üzletem a Hatvan-u. 1. számú ház II. udvarban van. **KACCSARI BÉLA öszeres**

Önálló nagy munkásokat magas fizetéssel azonnal felveszek

NAGY BÉLA úriszabóság **PIAC-UTCA 7.**

DEBRECEN 3. OLDAL 1945. IV. 28.

debreceni részlete a Budapesti Részletbe indult körhívatásnak, melyre több ezer debreceni deportált érkezését várják.

A magyar társadalom a deportáltakért!

Közel egy évi ezüztüzetés után a faszizmus kegyetlenül elhurcolt áldozatainak, a sokat szenvedett deportáltaknak egy kis hányada hazatérőben van. A haláltáborok, kínzókamrák, krematóriumok valóságos tengerét a magyar társadalom nem ismeri meg, magát a náci barbár munkájával és minden megtesz arra, hogy ezek a szerencsétlen emberek végre emberi sorsba jussanak. Debrecen társadalmi és megmozgult, hogy mielő, módon kivégezzék a deportáltak megsegítésében. Az első lépés erre a deportáltak javára megrendezendő vasárnapi műsoros délután az Arany Bika nagyteremben, hol a Debreceni Zsidó Szöveteg Hűbácsi Csoportjának rendezésében délután 4 órakor a szellemi élet kiválóságainak közreműködésével, Debrecen zenei vezető társadalmának bevonásával hatalmas kulturális demónstráció lesz. Dr. Revész Imre püspök, dr. Tariska István főszervező, Károly Pál tanár fogadják meg. Szóvalók: dr. Ujjalussy György, Margit Juhász Izabella, Szendy Tibor, dr. Ujjalussy József, Vásáry Tamás, Matyas György és Stark Ede. Külön eseménye lesz a kultúrdeputátának a Munkádalárda és a Zsidó Dalnok társulat alakult kamarakórus fellépése. Adám (Rothman) Emil vezénytelével. Debrecen társadalmának nagy részegere kell, hogy megjelenjen ezen a kulturális demónstráción, mert a délutáni jövédelme az ehöz éz rongyos deportáltak között lesz kibontva. Jegyelővetel minden nap 11—12 és 3—5 órá a Bika halljában.

Összeköltöztetik a pestkorknyéki svábokat

A Délyvidékről, Erdélyből és Kárpátaljáról a mostani időben számosan hazatértek. Ezek javarésze a fővárosba tartott és a fővárosi egyre jobban mutakozó lakáshiány miatt telepedésük bizonytalananná vált. Kovács Béla belügyi államtitkár most radikális rendelkezést hozott, amely ezeknek a hazatérőknek a letelepedését elősegíti. A rendelkezés értelmében a pestkorknyéki falvakba összehelyesítik a sváb lakosságot és helyükre mindenütt hazatérő magyarok kerülnek.

BÚZÁT, ROZSOT ÁRPÁT, TENERIT a legmagasabb áron vásárolunk. HORTOBÁGY MÚMALOM

MAGAS NAPI ÁRAT fizetek aranyért, briliánsért Ugyanott szövetért és vászonért **BENKŐ ÉNSZER és TEXTIL üzlet** **PIAC UTCA-59.**

Higgyen nekem!! és győződjön meg róla, hogy férfi-női ruhákért, cipőért, szünyegekért **MAGAS ÁRAT FIZETEK** **Piac-u. 7. Ingóság üzlet.**

A Debreceni Zsidó Szöv. Ifjúsági Csoportja április 29-én délután 4 órakor **HANGVERSENYT** rendez az Arany Bika dísztermében **A DEPORTÁLTAK JAVÁRA** Jegyek: A Bika halljában délután 11—1. délután 3—4 íg és a Csillag Artur könyvtérkedésben.

MINDENEMŐ TEXTILÁRUK férfi-női ruhák **vétele-eladása** **PAPP TEXTIL és DIVATÁRU ÜZLET Dégenfeld-tér 4.**

